

2. kontrolna zadaća iz
Matematike III.

Zadatak 1 [15 bodova] *Dopunite mjesta označena znakom $\times$ u LU-dekompoziciji matrice A :*

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -3 & -2 & 4 \\ 6 & 6 & 6 \\ -3 & -1 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ 1 & \times & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -3 & -2 & \times \\ 0 & 2 & 14 \\ 0 & 0 & -7 \end{bmatrix}$$

Rješenje: U matrici L nedostaje broj $1/2$, a u matricu U broj 4.

Zadatak 2 [15 bodova] *Izračunajte L_∞ normu matrice A i njene inverzne matrice A^{-1} , te broj uvjetovanosti.*

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -1 & 5 & -2 \\ 3 & 0 & -3 \\ -3 & 3 & 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{A}^{-1} = \begin{bmatrix} 3 & -\frac{11}{3} & -5 \\ 2 & -\frac{7}{3} & -3 \\ 3 & -4 & -5 \end{bmatrix}$$

Ako se prilikom rješavanja sustava jednadžbi $Ax = b$ vektor slobodnih koeficijenata $\mathbf{b} = (1, 1, 1)^T$ promijeni za $\Delta\mathbf{b} = (0.01, 0.02, 0.05)^T$, a matrica $\mathbf{A}$ ostane nepromijenjena, koliko će se promijeniti rješenje $\mathbf{x}$ sustava?

Rješenje: $\|\mathbf{A}\|_\infty = 8$, $\|\mathbf{A}^{-1}\|_\infty = 12$ $cond_\infty(\mathbf{A}) = 96$,

$$\frac{\|\tilde{\mathbf{x}} - \mathbf{x}\|}{\|\mathbf{x}\|} \leq \|\mathbf{A}^{-1}\| \cdot \|\mathbf{A}\| \frac{\|\Delta\mathbf{b}\|}{\|\mathbf{b}\|} = 96 \cdot 0.05 = 4.8,$$

Zadatak 3 [25 bodova] *Riješite sustav linearnih jednadžbi $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$, gdje je*

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ 0 & -1 & 5 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \quad \mathbf{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ 6 \end{bmatrix}$$

Rješenje: $x = (-7, 6, 2)^T$

Zadatak 4 [15 bodova] *Provjerite je li niže navedena matrica A pozitivno definitna? Dopunite mjesto označeno znakom $\times$ u Cholesky-dekompoziciji matrice A :*

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & -1 \\ 2 & 4 & -2 \\ -1 & -2 & 2 \end{bmatrix} = \mathbf{L} \cdot \mathbf{L}^T, \quad \mathbf{L} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & \sqrt{3} & 0 \\ \times & -\frac{\sqrt{3}}{2} & 1 \end{bmatrix}.$$

Rješenje: $\Delta_1 = 4 > 0$, $\Delta_2 = 12 > 0$, $\Delta_3 = 12 > 0$. A je pozitivno definitna. U matrici L nedostaje broj $(-1/2)$.

Zadatak 5 [10 bodova] *Nađite Householderovu matricu H , koja će vektor $a = (-4, 3)^T$ preslikati na prvu koordinatnu os.*

Rješenje: a) $\|a\| = 5$, $b = (5, 0)^T$, $\frac{1}{\sqrt{10}}(-3, 1)^T$ $H = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} -4 & 3 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$

b) $\|a\| = 5$, $b = (-5, 0)^T$, $\frac{1}{\sqrt{10}}(1, 3)^T$ $H = \frac{1}{5} \begin{bmatrix} 4 & -3 \\ -3 & -4 \end{bmatrix}$

Zadatak 6 [5 bodova] *Izračunajte prve 3 iteracije kod Jacobijeve metode za rješavanje sustava jednačbi: $2x + y = 1$, $x + 3y = 2$ počevši od $x_0 = 0$, $y_0 = 0$.*

Rješenje: $(\frac{1}{2}, \frac{2}{3})$, $(\frac{1}{6}, \frac{1}{2})$, $(\frac{1}{4}, \frac{11}{18})$.